

Kvinnuligur stjóri í mannfolkaverð

– Mín uppliving er, at tað er so ómetaliga gott, at bæði kynini eru umboðað á einum arbeiðsplássi, sigur 52 ára gamla Ulla Joensen, stjóri í Elektron

TEKSTUR ANNIKA KUNOY IM MYND ÁLVUR HARALDSEN

Hvussu flytur tú teg úr einum staði í eitt annað? Hvat er tað, sum skumpar undir hvørt fet fram á leiðini móti dreyminum um ætlaðu starvsleiðina og góða lívið? Svarini eru mong, men hjá 52 ára gomlu Ullu Joensen, stjóra í stóru føroysku KT fyrirkuni Elektron, er svarið greitt.

– Mamma og pápi vórðu skild, tá eg var lítil. Maðurin, sum mamma síðani giftist við, drakk illa og var harðligur. Tí havi eg ongantið viljað verið figgjarliga bundin at nøkrum øðrum menniskja, sigur Ulla Joensen erliga, tá hon hugleiðir um lívsleiðina frá barndómi sínum í Oyndarfirði, Handilsskúla í Havn, víðari lestri í Norðurnoregi og Danmark, arbeiðsroyndum í Danmark og Føroyum og javnstøðu á arbeiðsmarknaðinum – ja, um ambitióinir og motivátión.

– Tað liggur so djúpt í mær frá barnsbeini av, og tað ger eisini, at eg ofta taki avgerðir uttan at taka mannin uppí. Tað er heilt sikkurt strævið hjá honum viðhvørt at vera maður mín, tí í mínum yvirlivingarinstinkti frá barni av, er júst hatta at hava brúk fyri øðrum nakað, eg ikki dugi so væl at vísa, greiðir hon frá.

Kvinnuligur stjóri í mannfolkaverð

– Varð eg spurð í 2016, um eg vildi vera stjóri í Elektron, hevði eg nokk biðið nevndina funnið ein annan, sigur 52 ára Ulla Joensen úr Oyndarfirði um tíðina fyri, at hon varð sett í starv sum stjóri í KT-fyrirkuni Elektron.

Men tað er ikki tí, hon ikki megnar uppgávuna.

– Eg eri sjálvatfinningarsom, sum so nógvar aðrar kvinnur, og tí vil eg ofta vera vís í, at eg megni uppgávuna, áðrenn eg takki ja.

– Eg ivist tó í, um ein kvinnuligur stjóri er øðrvísi enn ein mannligur stjóri. Tað eru somu avgerðir, sum skulu takast. Dugir stjórin at taka atlitini, sum leiðararnir koma við, eru avgerðirnar tiknar í breiðum høpi, líkamikið um tað er ein maður ella kvinna, sum situr í starvinum, sigur hon.

– Kvinnuligir stjórar fáa tó fleiri spurningar um heima- viðurskipti, enn mennirnir fáa. Mannligir stjórar verða ikki spurdir, hvussu teir náa at heinta børnini, vaska húsini og gera mat. Hví verða teir ikki spurdir um tað, spyr hon.

Og í svari til sín egna spurning, sigur hon kvikliga, at arbeiðsuppgávan ikki er øðrvísi fyri kvinnur enn menn. Tað er hugvekjandi, at vit leggja mentanararvin á kvinn— urnar og ikki á mennirnir. Og vit gera tað enn í dag.

– Tá eg verði spurð, hvussu eg fái alt at ganga upp, tí eg bæði skal vaska klæðir, hús og gera mat, hugsí eg,

okay, skal eg tað? Tað ger maðurin eisini! Vit leggja nógva á kynini, sum faktiskt ikki er har, staðfestir hon eisini.

– Eg eri stjóri, og maðurin arbeiðir sum figgjarleiðari. Vit røkja bæði húsligu uppgávarnar heima, og tað hevði ikki verið meira natúrligt enn tað sama, sigur hon.

KT heimurin er í høvuðsheitum ein mannfolkaverð. Á Elektron eru 66 starvsfólk, og av hesum eru 12 kvinnur.

– Mín uppliving er, at tað er so ómetaliga gott, at bæði

»Tá eg verði spurð, hvussu eg fái alt at ganga upp, tí eg bæði skal vaska klæðir, hús og gera mat, hugsí eg, okay skal eg tað? Tað ger maðurin eisini«

kynini eru umboðað á einum arbeiðsplássi, sigur hon.

– Altso, man skal ansa eftir ikki at generalisera, men mínar royndir eru, at menn eru rættiliga líkatil og logiskir, leggur hon aftrat.

– Tað er eitt sindur sum maskinmeistarar og stýrimenn,

sigur hon skemtiliga og leggur aftrat, at maskinmeistarin ger sítt arbeiði uttan viðmerkingar, og er hann ónøgður, so veit man tað ikki, fyrr enn hann er farin. Ein stýrimaður ger síni ting, men man skal nokk fáa at vita alla tíðina, hvat hann er nøgður og ónøgður við.

– Kvinnurnar levera allan pakkan, og mennirnir levera sítt arbeiðspotentiali. Er so knappliga okkurt annað enn arbeiðsuppgávan, sum fyllir hjá einum manni, tykist tað tyngri hjá honum at seta orð á, enn tað ger hjá eini kvinnu til dømis. Men tað er eingin munur í at leiða í arbeiðsuppgávum, sigur hon.

– Hetta liggur í mentanini. Soleiðis eru vit uppalld. Eg síggi eisini hendan munin her á arbeiðsplássinum hjá okkum, staðfestir hon.

Hon heldur tó ikki, at tað ávirkar starvsfólkið, um stjórin er maður ella kvinna – bara tey fáa loyst sínar uppgávur.

– Men eg haldi ikki, at samfelagið á sama hátt er klárt til at staðfesta, at tað er líkamikið, um stjórin er maður ella kvinna. Vit góðtaka skjótari menn sum stjórar. Tá talan er um kvinnur, seta vit spurnartekin við, hvør kvinnuligi stjórin er, og hvørjar førleikar hon hevur. Hetta vil eg fegin seta orð á og gera fólk varug við, staðfestir Ulla Joensen sannførd.

Stjórin í stóru KT fyrirkuni Elektron, Ulla Joensen er 52 ára gomul. Hon er klók, smílandi, vinalig, og so dámar henni væl at tosa. Og hon hevur nógvar meiningar. Sum hon sjálv sigur, so reflekterar hon, meðan hon tosar, og tað eru ikki øll, sum dáma tað.

– Serliga mennirnir halda tað vera heilt óluksálga irritierandi viðhvørt, flennir hon og leggur aftrat, at hon veit, hvørjar menn hon kann tosa við, meðan hon hugsar, og hvørjar hon skal tosa við, eftir at hon hevur hugsað seg um.

Barna- og ungdómsárini

Ulla Joensen kemur úr einari stórari familju – mamma Ullu hevði 13 systkin, og Ulla og yngsta mostir hennara eru javngamlar. Sjálv er hon tó einabarn. Hon flutti við foreldrum sínum úr Danmark til Føroya at búgva, tá hon var smágenta og flutti tá í eini gomul hús í Oyndarfirði.

Hon minnst smílandi og afturlítandi á barnaárinum í Oyndarfirði, har mammurnar vóru heima, børnini spældu nógva úti, og bygðarfólkið helt saman – og so var tað serstaka tíðin, tá sjónvarpið kom til bygðina.

Fyrst í áttatiárunum tóku bygðarfólk parabolir inn og fóru at gera egið sendinet, og øll bygðin luttok í at seta antennu upp á einum fjalli, so oyndarfirðingar kundu mót-taka sjónvarpið úr Havn.

– Tað var ein kollvelting, og øll bygðin – bæði børn og